

آموزش آهنگسازی

جان هوارد
ترجمه: هوشنگ کامکار

بتهوون
مرکز موسیقی بتهوون شیراز

نشر نای‌ونی ناشر تخصصی موسیقی

آموزش آهنگسازی

جان هوارد هوشنگ کامکار

ویراستار: محمود سیدهندی
 نت‌نگاری: احسان امامی
 صفحه‌آرایی: نای و نی
 طرح جلد: نازنین خزانلی
 نوبت چاپ: دوم - ۱۳۹۸
 شمارگان: ۵۰۰ نسخه
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۰۵۷۷-۹-۵
 چاپ و صحافی: سازمان
 قیمت کتاب به همراه D

سرشناسه: هوارد، جان، ۱۶۵۰ م.
 عنوان: آموزش آهنگسازی
 پدیدآور: جان هوارد
 ترجمه: هوشنگ کامکار
 مشخصات نشر: تهران نای‌ونی ۱۳۹۷.
 مشخصات ظاهری: ۱۲۸ ص، مصور، جدول.
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۰۵۷۷-۹-۵
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 موضوع: آهنگسازی - آموزش
 شناسه افزوده: کامکار، هوشنگ، ۱۳۲۵ - مترجم
 رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۷ ۴۰/۹۱۸ MT
 رده بندی دیویی: ۷۸۱/۳
 شماره کتابشناسی ملی: ۵۲۲۵۷۶۵

در تلگرام همراه ما باشید:
 @nashrenayoney

تهران، خیابان انقلاب، رویروی درب اصلی دانشگاه تهران
 مجتمع تجاری فوزنده، طبقه اول شماره ۴۰۹
 تلفن: ۹-۶۶۴۹۳۳۷۸ - ۰۹۱۲۲۸۴۶۰۴۷
 کلبه حقوق مادی و معنوی این اثر منطبق به نشر نای‌ونی می‌باشد.

فروشگاه اینترنتی: www.nayoney.com

هنرمند گرامی!

روی جلد کتاب حاضر، هولوگرام «نشر نای‌ونی» درج گردیده است. در صورت عدم وجود هولوگرام و یا مشاهده هرگونه کپی غیرقانونی خواهشمند است مراتب را به شماره‌های ۰۹۱۲۲۸۴۶۰۴۷ - ۰۹۳۰۱۶۶۴۲۰۶ و یا ایمیل info@nayoney.com اطلاع دهید.

فهرست

۵	پیشگفتار
۶	یادداشت برای مریبان
۸	یادداشت مؤلف بر فهرست قطعات شنیداری
۹	آغاز: چگونگی نگرش به آهنگسازی
۹	اصوات: مصالح خام
۱۴	ایده موسیقایی
۱۸	مرحله بعدی: چگونگی به کار بردن ایده‌های موسیقایی
۲۲	تفکر ساختار: شروع
۲۵	فرم‌های بیناری (دو قسمتی) ترناری (سه قسمتی)
۳۰	بافت و زمان
۳۳	فنون
۳۵	زمان
۳۵	ضرب یا ضربه
۴۱	ریتم
۵۱	تقسیم کردن و افزودن
۵۸	تزیین یک ضرب
۶۱	ملودی
۶۱	خط ملودی و قالب
۶۸	جمله‌بندی
۶۹	یافتن نت‌ها برای ملودی: گام‌ها
۷۱	یافتن نت‌ها برای ملودی: آگردها
۷۲	توسعه ملودی
۷۸	ملودی + اکمپانیمان

کلام.....	۸۰
آگردها.....	۸۳
تمبر (رنگ صوتی).....	۸۹
هارمُنیک‌های قابل شنیدن.....	۸۹
دو ویژگی مهم سری هارمُنیک‌ها.....	۹۰
تمبر رنگ صوتی چیست؟.....	۹۱
کشفیات صوت آوازی.....	۹۳
هارمُنیک‌های اصوات آوازی.....	۹۵
بافت.....	۹۷
هارمُنی.....	۹۷
طرز استفاده از سری هارمُنیک‌ها.....	۱۰۱
استفاده از واخوان (پدال) و اوستیناتو برای ایجاد بافت‌ها.....	۱۰۲
چندین ملودی هم‌زمان.....	۱۰۶
ساختار یا فرم موسیقی.....	۱۱۱
شروع و خاتمه.....	۱۱۲
استفاده از زبان برای کمک به ساختار موسیقی.....	۱۱۳
اصول ساختار.....	۱۱۴
استفاده از قالب اصوات برای ایجاد ساختار.....	۱۱۶
پروژه نهایی.....	۱۱۸
کمین‌گاه بزرگ.....	۱۱۸
منابع آهنگساز.....	۱۲۱
فهرست قطعات شنیداری.....	۱۲۴

ایده موسیقایی

شما آهنگسازی را شروع کرده‌اید، اما ممکن است درباره آنچه انجام می‌دهید از خود پرسش کنید. برای مثال چگونه می‌توانم بدانم آیا آنچه را که می‌سازم خوب است یا بد؟ و این کار به کجا می‌انجامد؟ با این اشکال موسیقایی که به وجود آورده‌ام چه کار می‌توانم بکنم؟ یک جواب (البته تنها جواب نیست) این است که بر روی این مطلب تمرکز کرد، که چگونه می‌توان چیز کوچکی را شکل داد که بعداً بتوان از آن یک پاساژ یا حتی یک قطعه کامل موسیقایی ساخت. این جریان می‌تواند به صورت زیر خلاصه شود:

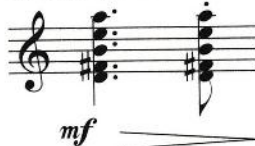
یک ایده موسیقایی، شکل بسیار ساده‌ای است که فاقد حشو و زواید یا تکرارهای مشخص است. در زیر نمونه‌هایی از ایده‌های موسیقایی آورده شده‌اند که می‌توانید آنها را در نمونه صوتی شماره ۱ بشنوید.

۱. فلوت

۲. سازهای بادی

۳. طبل

۴. سنج

۵. متالوفون

همانگونه که از مثال‌های بالا می‌توان مشاهده کرد، ایده‌های موسیقایی می‌توانند اشکال مختلفی به خود بگیرند، ایده ۱ یک موتیف ملودیک بسیار کوتاه است؛ ایده ۲، یک آکورد

آموزش آهنگسازی / ۱۵

با ریتم مشخص است؛ ایده‌های ۳ و ۴ اساساً ریتمیک‌اند ولی با صوت به‌خصوص طبل و سنج و نوانس‌هایی متفاوت؛ ایده ۵ الگویی است که در آن ریتم و فاصله استفاده شده است.

ایده‌های موسیقایی شما می‌تواند به صورت یک ملودی، یک آکُرد یا فقط ریتم و یا ترکیبی از آنها بیان شوند. موضوع مهم این است که آیا ایده موسیقایی شما صفت ویژه و مشخص‌کننده‌ای دارد که بتواند بعداً رشد و گسترش یابد یا نه. نکات کلیدی عبارت‌اند از:

- قابلیت رشد و گسترش

و

- داشتن توان بالقوه مؤثر برای آینده

بینیم چگونه می‌توانیم ایده‌های موسیقایی خود را شکل دهیم.

• به صورت ملودی

در نمونه صوتی شماره 2، می‌توانید یک ایده موسیقایی ساده بشنوید که به تدریج اصلاح می‌شود یا شکل می‌گیرد. در این مثال از «قالب ملودی» (Contour) (شکل‌نهای ملودی که بالا و پایین رفته‌اند)، «حال تضاد» (Contrast) و تا حدی حالات «غیرقابل پیش‌بینی» (unpredictability) استفاده شده است. در هر سه شیوه فوق، سعی بر این است که ایده موسیقایی را به گونه‌ای که تعادل بهتری داشته باشد اصلاح کرد. مثال زیر نت‌نویسی طرح شنیدنی است:

2

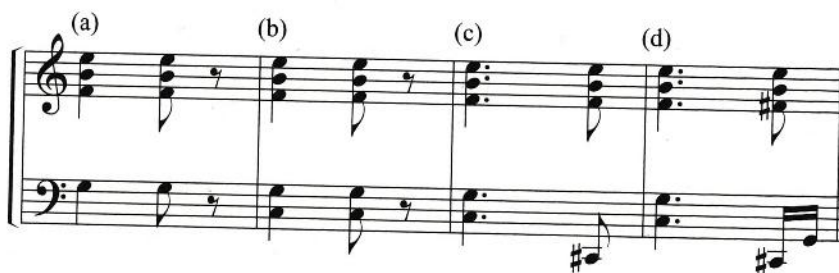

۱۶ / آموزش آهنگسازی

• به صورت آکُرد

در نمونه صوتی شماره 3، یک ایده آکُردی را می شنوید که به ترتیب اصلاح شده است.

3

• به صورت ریتم

در نمونه صوتی شماره 4، یک الگوی ریتمیک می شنوید که به ترتیب اصلاح شده است.

4

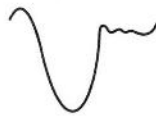

تمرین ۳

بر روی یک یا چند ساز مختلف، چند ایده موسیقایی بسازید. ابتدا به آنها گوش بدهید و سپس طبق اصولی که در CD بود، هر یک از ایده‌ها را به تصویر بکشید. هرگاه تا حدی از یک ایده احساس رضایت کردید، به طریقی که مناسب باشد آن را یادداشت کنید. چنانچه پنج خط حامل مناسب ایده شما بود از آن استفاده کنید؛ اما شاید نت‌نویسی گرافیکی برای اصوات شما بهتر باشد، در این صورت می‌توانید، شیوه یادداشت کردن

آموزش آهنگسازی / ۱۷

مخصوص به خود را ابداع کنید. در هر صورت بکوشید تا نت نویسی شما واضح و ساده باشد.

یک صوت پیچیده

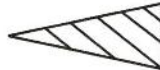
(مثلاً صدای زیادی روی نت‌های مختلف)

یک صدای لغزنده

اصوات کوتاه با نت‌های بسیار گوناگون

صدایی که قوی‌تر شده و ناگهان متوقف می‌شود

حرکت ملایم موج‌وار با تبادل بین دو نت

به خاطر داشته باشید که صدای موسیقی، اهمیت بیشتری از شکل آن روی کاغذ دارد، با وجود این، فکر خوبی است که عادت کنید هنگام انجام ویرایش نهایی موسیقی خودتان را پاکیزه و تمیز بنویسید.

حالا ایده‌های موسیقایی خود را برای هم‌شاگردهای خودتان بنوازید و درباره آنها بحث کنید. قطعات خود را مبادله کنید؛ به طوری که بتوانید ایده‌های موسیقایی یکدیگر را بنوازید و موارد زیر را به بحث بگذارید:

- عملکرد موسیقی تا چه حد خوب است.
- نت نویسی تا چه حد مؤثر است.

Learning to Compose

John Howard

Translated by: Hooshang Kâmkâr

ISBN:978-600-90577-9-5

9 786009 057795

www.nayoney.com

Design: Nazanin khzaee